

BESLUITVORMENDE NOTA
AAN BURGEMEESTER EN WETHOUDERS
No. 21.0005858

Afdeling/eenheid/cluster: Maatschappelijke Ontwikkeling
Projectnaam:
Bijl.: 6
Datum: 1 november 2021
Steller: JL Okma

Portefeuille: II

Onderwerp: Besluit en beleidsregels jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning 2022

Voorgesteld besluit

1. Het 'Besluit maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp gemeente Noordoostpolder 2022' vaststellen;
2. De 'Beleidsregels jeugdhulp gemeente Noordoostpolder 2022' vaststellen.
3. De 'Beleidsregels maatschappelijke ondersteuning gemeente Noordoostpolder 2022' vaststellen.
4. De raad informeren.

Inleiding

Als gemeente ondersteunen wij inwoners die dat nodig hebben op grond van de Jeugdwet en de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Bijvoorbeeld met begeleiding en dagactiviteiten. Ter uitvoering van de Jeugdwet en Wmo is gemeentelijke regelgeving opgesteld. Deze juridische instrumenten zijn de verordeningen, het Besluit en de beleidsregels.

De verordeningen zijn inmiddels vastgesteld door de raad (zie argument 1.1). Daarom leggen we nu het Besluit en de beleidsregels voor. Het Besluit en de beleidsregels geven aan hoe de vastgestelde verordening zal worden uitgevoerd. Dit schept duidelijkheid naar de inwoner en de professional. Daarnaast maken de aanbesteding en ontwikkelingen in de jurisprudentie het noodzakelijk om het Besluit en de beleidsregels te actualiseren.

Met het vaststellen van het geactualiseerde Besluit en de geactualiseerde beleidsregels zijn wijzigingen van beleid beoogd.

Hierover gaat dit voorstel.

Beleidsreferentie:

- Jeugdwet
- Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo 2015)
- Het beleidsplan sociaal domein 'Krachtig Noordoostpolder 2.0'
- Het Deelplan Jeugd 'Krachtig Noordoostpolder voor de jeugd'
- Het Deelplan Wmo en Volksgezondheid 2.0
- Aanbestedingsdocumenten begeleiding en dagactiviteiten jeugdhulp en Wmo
- De 'Verordening jeugdhulp gemeente Noordoostpolder 2022'
- De 'Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Noordoostpolder 2022'

Doelstelling

Zorgen dat inwoners de juiste (integrale) ondersteuning krijgen die past bij hun ondersteuningsvraag.

Argumenten

1.1, 2.1 en 3.1 De verordeningen zijn vastgesteld

De verordeningen jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning zijn opnieuw vastgesteld in de raadsvergadering van 8 november 2021, omdat de aanbesteding begeleiding en dagactiviteiten en ontwikkelingen in de jurisprudentie dit noodzakelijk maakten. Omdat de verordeningen zijn geactualiseerd moeten het Besluit maatschappelijke ondersteuning en de beleidsregels jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning ook worden geactualiseerd.

1.2, 2.2 en 3.2 Dit sluit aan bij de aanbesteding begeleiding en dagactiviteiten jeugdhulp en Wmo.

Samen met gemeente Urk hebben we de aanbesteding jeugdhulp en Wmo (lokaal maatwerk) vormgegeven. Met deze aanbestedingen introduceren we een nieuwe werkwijze ('resultaatgericht

werken') en nieuwe bekostigingsvormen (resultaatgericht- en taakgericht bekostigen). De nieuwe contracten gaan in per 1 januari 2022 met uitzondering van begeleiding Wmo en dagactiviteiten arbeidsmatig (doelgroep arbeidsmatige leeftijd) Wmo. Deze gaan in per 1 april 2022. De belangrijkste wijzigingen voor het Besluit en de beleidsregels jeugdhulp en Wmo als gevolg van de nieuwe inkoop staan hieronder vermeld.

Het Besluit en de beleidsregels jeugdhulp en Wmo zijn in lijn met de verordening aangepast aan de nieuwe terminologie en nieuwe werkwijze voor de diverse maatwerkvoorzieningen. De werkwijze voor de maatwerkvoorziening hangt af van de manier waarop de maatwerkvoorziening is bekostigd. De diverse werkwijzen zijn opgenomen in de beleidsregels.

De nieuwe persoonsgebonden budget (pgb) systematiek is reeds opgenomen in de verordeningen jeugdhulp en Wmo. In lijn daarmee zijn nu in het Besluit Wmo en jeugdhulp de uur/dagdeel/etmaal tarieven opgenomen op grond waarvan de hoogte van het pgb wordt bepaald. De pgb tarieven zijn afgeleid van de tarieven Zorg in natura (ZIN) op basis van het recente kostprijsonderzoek ZIN.

De heraanbesteding Wmo heeft als gevolg dat voor begeleiding Wmo en dagactiviteiten arbeidsmatig Wmo de oude tariefstructuur nog geldt tot 1 april 2022. Deze twee percelen behoeven met ingang van 1 januari 2022 indexatie. Deze tarieven worden geïndexeerd met 1,525% per 1 januari 2022. Dit is in lijn met de voor de begroting gehanteerde indexatie die voortvloeit uit de Perspectiefnota 2022-2025 van gemeente Noordoostpolder. In de begroting is al rekening gehouden met een indexatie van 1,525%. De tariefaanpassingen nemen wij op in het Besluit.

1.3 en 3.3 Ontwikkelingen in de jurisprudentie maken wijzigingen in het Besluit en de beleidsregels Wmo nodig.

Hieronder staan de belangrijkste ontwikkelingen in de jurisprudentie die aanleiding zijn om het Besluit en de beleidsregels Wmo aan te passen.

We concretiseren of een voorziening door inwoners met een minimum inkomen kan worden gedragen.

Het gaat hier om een algemeen gebruikelijke voorziening die niet op grond van de Wmo wordt verstrekt. De Centrale Raad van Beroep (CRvB)¹ heeft daarvoor in 2019 een vierde criterium geïntroduceerd op grond waarvan de gemeente beoordeelt of de kosten uit een minimum inkomen kunnen worden gedragen. Het gaat om de abstracte ondergrens. Er wordt niet gekeken of een individuele inwoner het kan betalen. Op basis van een recente CRvB-uitspraak in 2021 blijkt dat ons huidige beleid buitenwettelijk begunstigend beleid is, omdat naar de individuele situatie van de aanvrager wordt bekeken.²

Het Besluit en de beleidsregels zijn in overeenstemming gebracht met de rechtspraak.³ Daarbij is het beleidsstandpunt ingenomen dat voor de eenmalige aanschaf van een (beoogde) algemeen gebruikelijke voorziening een bedrag geldt van € 1.941,66.

Wat van 'gebruikelijke hulp' mag worden verwacht is in lijn gebracht met de rechtspraak van de CRVB.

Uit de uitspraak van de CRvB blijkt dat gebruikelijke hulp mag worden verwacht als dat binnen algemeen aanvaardbare opvattingen in redelijkheid van huisgenoten mag worden verwacht.⁴ Van partners wordt verwacht dat zij elkaar helpen als het niet-professionele ondersteuning betreft. Dit is niet (meer) afhankelijk van de vraag of het om een chronische situatie gaat (meer dan drie maanden). Het gaat om het aansporen of helpen herinneren van het uitvoeren van activiteiten, tenzij dat structureel moet worden gedaan. De beleidsregels Wmo zijn hierop aangepast.

2.3 en 3.4 De opbouw en bepalingen zijn verduidelijkt en aangepast aan de wet.

Hieronder staan de belangrijkste wijzigingen toegelicht.

Beleidsregels Jeugdhulp

¹ De CRvB heeft in november 2019 een uitspraak gedaan over het begrip 'algemeen gebruikelijke voorziening' (CRVB:2019:3535). De CRvB geeft in deze uitspraak aan dat de uitleg van dit begrip voortbouwt op en een nadere precisering is van CRVB:2018:2182.

² CRVB:2021:160.

³ RBDHA:2021:2084.

⁴ CRVB:2021:1114 en CRVB:2021:823.

Er is een apart hoofdstuk (nieuw) gewijd aan het zogeheten eigen kracht-principe. Het gaat over de eigen mogelijkheden en het probleemoplossend vermogen van ouders en jeugdigen. Daarvoor zijn zes stappen beschreven op grond waarvan de uitvoering kan beoordelen of van ouders in redelijkheid mag worden verwacht dat zij de benodigde hulp of zorg aan hun kind (blijven) bieden. Dat wil zeggen dat er geen maatwerkvoorziening hoeft te worden ingezet. Een overzicht over wat en hoeveel gebruikelijke hulp van ouders wordt verwacht is niet meer opgenomen omdat zo'n overzicht juist leidt tot het vaststellen van een recht op basis van een checklist.

Beleidsregels Wmo

Het CAK brengt het abonnementstarief van € 19,00 maandelijks in rekening bij de inwoner. Het kan voorkomen dat een inwoner tijdelijk geen gebruik maakt van de maatvoorziening(en). Als uitgangspunt nemen we op dat het abonnementstarief wordt opgeschort bij het niet-gebruik van drie maanden of meer.

3.5 Ontwikkelingen bij Beschermd Wonen vragen om wijzigingen.

De doordecentralisatie en transformatie van beschermd wonen vraagt om wijzigingen in de beleidsregels Wmo. De wijzigingen voor 2022 bestaan uit het uniformeren van de beleidsregels in alle gemeenten in Flevoland. Daaronder vallen ook de pilots die regionaal zijn opgestart en lokaal zijn geïmplementeerd.

3.6 Hiermee sluiten we aan bij het Deelplan Wmo en Volksgezondheid en het uitvoeringsplan 'Grip op het sociaal domein'.

De scheidslijn van de Wmo met andere wetten, zoals de Wlz, de Zvw, de Participatiewet en voorzieningen is duidelijker opgenomen. Dit maakt het mogelijk voor de uitvoering om scherper te indiceren en voorkomt onnodige instroom in de Wmo en realiseert tijdige uitstroom uit de Wmo. Ook maakt het een integrale aanpak in de uitvoering van de dagactiviteiten arbeidsmatig Wmo met de Participatiewet mogelijk. Dit is in lijn met het recent vastgestelde Deelplan Wmo en Volksgezondheid en sluit aan bij de maatregelen vanuit het uitvoeringsplan 'Grip op het sociaal domein'.

1.4 Hiermee hebben we integraal Besluit maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp.

Het is overzichtelijk de tarieven in één document te plaatsen. De logische plek daarvoor is het Besluit. De tarieven jeugdhulp staan nu in de beleidsregels jeugdhulp. Deze verplaatsen we naar het Besluit maatschappelijke ondersteuning. Hiermee hebben we integraal Besluit maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp.

Voor een volledig overzicht van alle wijzigingen inclusief motivering verwijzen we u naar bijlage 4, 5 en 6. Het geactualiseerde Besluit en de geactualiseerde beleidsregels vindt u in bijlage 1, 2 en 3.

Kanttekeningen

1.1 De indexatie van het tarief huishoudelijke ondersteuning kan hoger uitvallen dan 1,525%.

De in het Besluit opgenomen tarieven voor huishoudelijke ondersteuning Wmo zijn nog niet geïndexeerd voor het jaar 2022. Deze tarieven kunnen worden geïndexeerd per 1 januari 2022 of in de loop van 2022. De voorlopige signalen duiden op een hogere tariefstijging dan de genoemde 1,525%. Bij de indexatie moet de gemeente rekening houden met de kostprijselementen zoals opgenomen in de verordening Wmo om te voldoen aan de AMvB Reële prijs. Indien de indexatie hoger uitvalt dan begroot als gevolg van factoren waar we geen invloed op hebben (zoals de AMvB Reële prijs) nemen we de gemeenteraad hier in mee.

3.1 Het scherper indiceren kan gevolgen hebben voor een inwoner die niet onder de Wmo doelgroep valt.

Met name bij de dagactiviteiten arbeidsmatig is het de verwachting dat een aantal inwoners niet langer onder de doelgroep van de Wmo zullen vallen na herindicatie in het najaar. Deze groep inwoners heeft op dit moment een indicatie vanuit de Wmo maar behoren tot de doelgroep en verantwoordelijkheid van de Participatiewet. Hierbij staat een warme overdracht vanuit de Wmo naar de Participatiewet en een 'zachte landing' van de betrokken inwoner voorop. Ook bij nieuwe indicaties geldt het scherper indiceren.

Planning/uitvoering

Het geactualiseerde Besluit en de geactualiseerde beleidsregels treden in werking op 1 januari 2022' door plaatsing in het digitale gemeenteblad van gemeente Noordoostpolder, te vinden op:

<https://zoek.officielebekendmakingen.nl/zoeken/gemeentebld>. Het Besluit en de beleidsregels zijn na publicatie te raadplegen op overheid.nl onder lokale wet- en regelgeving.

Bijlagen

Bijlage 1: Besluit maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp gemeente Noordoostpolder 2022 (Libernr. ZS00288219)

Bijlage 2: Beleidsregels jeugdhulp gemeente Noordoostpolder 2022' (Libernr. ZS00288796)

Bijlage 3: Beleidsregels maatschappelijke ondersteuning gemeente Noordoostpolder 2022 (Libernr. ZS00288794)

Bijlage 4: Overzicht wijzigingen geactualiseerd Besluit Wmo en jeugdhulp (Libernr. ZS00288222)

Bijlage 5: Overzicht wijzigingen geactualiseerde beleidsregels jeugdhulp (Libernr. ZS00288228)

Bijlage 6: Overzicht wijzigingen geactualiseerde beleidsregels Wmo (Libernr. ZS00288223)

Het college van burgemeester en wethouders,
de secretaris, de burgemeester,

Portefeuillehouders : M.B.W. Uitdewilligen en A. Simonse

Steller : J.L. Okma; 0527633229; j.okma@noordoostpolder.nl